

Pèl & Ploma

A. RUSIÑOL (President del Foment)

Els dibuixos d'aquest numero

Representen l'Albert Rusiñol, President del *Foment*, i en Frederic Rahola, Secretari d'aquella associació. Companys i amics de tots dos desde fa anys i panys, ens havíem contristat un xic quan caigueren quasi al mateix temps diputats a Corts. Per sort, amb uns quants ponts i quatre projectes de carretera, sense comptar els disgustos, se donaren per satisfets, retirant-se un moment a la vida privada, de la que han sortit pera cuidar-se, a la seva manera, de les coses de l'Art, tornant-se uns concertistes aplaudits en totes les audicions que donen per aquests mons de Déu.

Nosaltres no ns fiquem gaire en lo que ells ne fan lo principal, més no deixem de veure que tots dos han fet estudis molt seriosos de les condicions que deuen fer possibles la vida d'aquesta terra. Han corregut món i s'han fixat en lo que veien. En Rusiñol és fabricant, i en Rahola advocat, i, sense fer peu principal d'aquestes professions, a tots dos els serveix d'allò més, a l'un el tracte que dona l negoci i a l'altre la solució de qüestions que quasi sempre enclouen punts de dret.

Com a companys i amics, tots dos són de lo milloret que corre, aficionats a les coses d'Art, gran col·leccionador de quadros en Rusiñol, com és natural tenint un germà *ben establert* en el ram de pintors, i poeta de força en Rahola, que ultimament ha posat la *Tramontana* en versos que respiren la sanitosa bravada del poderós vent que és l'ànima de l'activitat empordanesa.

Amb en Frederic Rahola vaig donar peu ben innocentment al primer incident sobre l'empleu de la nostra llengua a Telegrafos. Aleshores, mig amagat de casa, perquè jo era un baillet de catorze anys, escrivia i ajudava en lo que podia a la confecció del *Diari Català*, que publicava l meu estimat amic i mestre Valentí Almirall, i veient que en Rahola havia obtingut un premi als *Jocs Florals* vaig pensar que era molt natural enviar-li un telegrama en català, a Madrid, on feia l doctorat de lleis. Me l rebutjaren, i desde l *Diari* s feren els comentaris consegüents, que adquiriren nova força als pocs dies, perquè jo mateix, desde Perpinyà, aont havia anat a veure l'inauguració de l'estatua d'Arago, vaig enviar *tots* els despatxos en la llengua d'allà i d'aquí, no detenint els missatges en lloc, i això que l'empleat francès era un català de *cal pas pus*, que ho entenia tant bé com jo.

Acabem el comentari dels dibuixos desitjant als dos amics que continuïn acostant-se cap a les nostres aficions, nosaltres que moltes vegades n'havem tingut semblants a les d'ells, fins al punt que amb en Rahola i l'Albert Rusiñol havíem festejat els mateixos ideals. Encara un cop els felicitem perquè ja no són diputats i es tornen concertistes. Encara que siguem pintors de *pel & ploma*, també ns agrada la musica.

Petites lliçons de crítica pràctica

Primera.—Una casa de papers de fumar molt acreditada a Barcelona regala aquest any un calendari executat pel pintor parisenc Léandre. La noia que li servi de model és la mateixa del quadret que en Casas tenia a l'Exposició de Can Parés, titulat *Noia decadent*. Com el quadro del meu company estava infinitament millor que l dibuix den Léandre, ne dedueixo que no calia anar tant lluny pera fer un cartell bo, bonic i ben fet. I vet aquí la primera lliçoneta de crítica pràctica.

Ara va la segona: a París s'ha obert, fa poc, l'exposició de la *Société Internationale*, de la que ha sigut nombrat soci en Casas, que per la perentorietat del temps i el desig de quedar bé

no ha pogut enviar-hi res. A pesar d'això, un crític tant seriós com en Geffroy parla, en el *Journal*, del quadro ausent, planxa que també trobem en el *New-York-Herald*, edició de París.

TEATRE INTIM

el dia 18 de Desembre de 1899, al LIRIC
ESTRENO DE

LA CULPABLE

d'ADRIA GUAL

Se despatxen places a la Llibreria Verdager

RAMBLA DEL MIG, 5

Concert de les senyoretes Vidal, a la «Filarmònica»

Ultimament han donat un concert a la *Filarmònica* les senyoretes Mercè, Julia i Francisca Vidal. No devem ocupar-nos d'una crítica que sols fóra admirativa, perquè ja s'ha fet am més autoritat i am més espai del que disposem.

Per la nostra part ens gaudim molt i molt de veure que distingides noies no temen fer mostra de la seva devoció a l'Art davant del public, perquè sols així s'anirà extenent l'idea de que és molt més meritori executar un *trio* de Beethoven, pintar un quadret o cantar una cançó, que presidir una corrida de toros i fins esser reina dels *Jocs Florals*.

De gustos i colors...

Segons sembla, els colors tenen significats mansos, deduits per l'aplicació més general dels novel·listes, oradors i altres aplicacions, fetes am certa Autoritat. De tots, se dedueixen els següents significats:

Vermell.—Grandesa, amor, coratge, ostentació.

Taronja.—Satisfacció, amor a la gloria.

Groc.—Gustos modestos, tranquil·litat, infidelitat.

Vert.—Placer, esperança, felicitat.

Violat.—Modestia, timidesa, bondat, cortesia.

Blau.—Puresa d'ànima, pietat, afició a les arts, humanitat, fidelitat.

Negre.—Dol, tristesa, cop d'ull practic.

Blau.—Serenitat, goig, probitat, honradesa, bona fe.

Com d'aquestes coses no pot discutir-sen, caldria preguntar-ho a una serie de persones, fins que no s'posessin d'acord, com sol succeir en les revistes que fan preguntes indiscretas.

Protecció a les arts

Ens diuen que l'*Orfeo Català* ha sigut amablement invitat a satisfer una modica contribució de *mil pessetes* en concepte de centre d'ensenyança, encara que, segons diu el *considerando*, no s'hagin obtingut tots els resultats que ls socis se proposaven.

Com mil pessetes és un pessic poc important pera una societat que no té fins materials, no cal dir que, si s'porta a cap aquesta mida, contribuirà no poc a la prosperitat d'una societat que ha sembrat cançons per tot Catalunya.

Número d'Hivern

La vigília dels Reis, si no hi ha cap entrebanc, publicarem un número que, més aviat que extraordinari, serà espatarrant. El titularem *número d'Hivern*, perquè com tindrà molts fulls, serà d'abric, per aquests temps de fred que corren. Continuarà tres dibuixos den Casas, de plana sencera; dos o tres més d'amics nostres, que encara no podem precisar, i composicions en prosa i vers firmades per gent de l'hi.

A conseqüència del preu de cost exorbitant a que sortirà un número així, sols podem posar-lo **en venda, sobre comandas en firme**; de manera que ls **corresponsals** que no ns en encarreguin, sols rebran un exemplar d'atenció. Com hi ha temps pera saber *el què*, desitjem ens avisin amb anticipació quants números en volen, pera facilitar el treball administratiu.

Els gravats, fets a can Thomas am la pulcritut que acredita la casa, seran tirats en aquell mateix establiment, sobre un paper tant groixut i lluent, que sembla pell d'elefantestucada. Hi hauran dibuixos a tres i quatre tintes, i fins n'hi haurà amb or.

En Morera ha posat en admirable música una cançó den Marquina, titulada *Hivern*, creient complaure a tots els nostres llegidors oferint dugues planes de música bona i ben impresa dintre dels fulls del nostre *pèl & ploma*.

Malgrat tant de gasto, els *suscriptors* rebran el *número d'Hivern* com si fos un de tants. Els *compradors* sen faran *cinquanta centims*, preu que no cobreix ni la meitat del preu de cost.

Se suscriu al PÈL & PLOMA

a **Barcelona**, en les llibreries de:

A can Parés, 3, Carrer de Petritxol.
L'Avenç, 20, Ronda de l'Universitat.
Verdaguer, 5, Rambla del Mig.
Duran i Bori, 30, carrer de Fernando.
López, llibreria espanyola, 20, Rambla del Mig.
Corne, llibreria francesa, 8 i 10, Rambla del Mig.
Piaget, llibreria francesa, 23, Rambla del Mig.
Cerveceria dels IV Gats, carrer de Montesion.
Kiosco Tasso, Pla de la Boqueria (venda a l'engròs).

a **Gracia**, a can Nibó, 91, carrer Major.

a **Madrid**, Hector Kummer, libreria, 91, Alcalá.

a **Paris**, l'on s'abonne chez:

Ed. Sagot, 39 bis, rue Châteaudun.
Boyveau & Chevillet, 22, rue de la Banque.
P. V. Stock, Galerie du Théâtre Français, 8, 9, 10 & 11, Palais Royal.
En vente dans tous les kiosques.

a **London**, Emile Pelletier, 56, Charlotte Street, Fitzroy Square.

a **Bruzelles**, Librairie Istace, Galerie du Roi, 14, & Boulevard Anspach.

a **México**, Agencia internacional, Cerrada de la Moneda, 8.

Tots els dilluns, dimecres i divendres, a les 10 de la nit, funcions variades.

Dijous i diumenges, a la tarde, funcions pera nois, a les quatre i mitja.

Se serveix beure i menjar a totes hores.

NOTA. — Els clíxés del present número han sigut fets per la casa J. THOMAS, 375, carrer de Mallorca.

Tipografia «L'AVENÇ»: Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona. — Telefon 115

Les col·leccions de proves d'artista editades per PÈL & PLOMA reproduint dibuixos de R. CASAS són el present de més gust que pot fer-se per Nadal i Any Nou

Un exemplar sol, 10 pessetes. * * * * * La col·lecció de l'ideu, 75 pessetes

Pèl & Ploma ♦ Semmanari a 10 centims

Dibuixat per R. CASAS ★ ADMINISTRACIÓ: 6, Passeig de Gracia, GRACIA-BARCELONA ★ Escrit per M. UTRILLO

SUSCRIPCIÓ

Barcelona, limits actuals, un any, 5 ptes. ● Resto de España, un año, 6 ptas. ● Union postale universelle, un an, 7'50 fr.

Tots els subscriptors tenen dret al cartell anunciador.

Números atrassats, 25 centims

FREDERIC RAHOLA (Secretari del Foment)